

X. HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU A ROZPOČTŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

X. Hospodaření státního rozpočtu ¹⁹

(zpracovalo MF ČR)

Státní rozpočet České republiky na rok 2007 byl schválen zákonem č. 622 ze dne 13. prosince 2006. Jeho **příjmy** byly stanoveny částkou 949,5 mld. Kč, **výdaje** částkou 1 040,8 mld. Kč a schodek částkou 91,3 mld. Kč. V průběhu roku 2007 došlo k poměrně výrazným změnám schváleného rozpočtu. Rozpočet příjmů státního rozpočtu v průběhu roku vzrostl o 16,5 mld. Kč na 966,0 mld. Kč a rozpočet výdajů o 17,1 mld. Kč na 1 057,8 mld. Kč. Došlo tedy i ke změně rozpočtovaného schodku státního rozpočtu z 91,3 mld. Kč na 91,9 mld. Kč.

V roce 2007 dosáhly **celkové příjmy** státního rozpočtu 1 025,9 mld. Kč, **celkové výdaje** 1 092,3 mld. Kč a výsledný schodek činil 66,4 mld. Kč.

Plnění státního rozpočtu

v mld. Kč

	Skutečnost 2006	2007			Plnění v %	Index 2007/2006
		schválený rozpočet	rozpočet po změnách	skutečnost		
Příjmy celkem	923,06	949,48	965,97	1 025,88	106,2	111,1
Výdaje celkem	1 020,64	1 040,78	1 057,85	1 092,27	103,3	107,0
Saldo	-97,58	-91,30	-91,88	-66,39	.	.

Příjmy státního rozpočtu

Celkové příjmy ve výši 1 025,9 mld. Kč byly plněny na 106,2 % rozpočtu po změnách (překročení o 59,9 mld. Kč) a dosáhly meziroční růst o 11,1 %.

Příjmy státního rozpočtu

v mld. Kč

	Skutečnost 2006	2007			Plnění v %	Index 2007/2006
		schválený rozpočet	rozpočet po změnách	skutečnost		
Daňové příjmy	469,19	516,90	516,90	533,51	103,2	113,7
v tom: DPH	153,52	163,60	163,60	166,63	101,9	108,5
spotřební daně	112,56	131,30	131,30	131,59	100,2	116,9
DPPO	95,47	107,50	107,50	114,75	106,7	120,2
DPFO	91,59	98,10	98,10	102,14	104,1	111,5
ostatní daňové příjmy	16,06	16,40	16,40	18,40	112,2	114,6
Pojistné na soc. zabezpečení	333,70	354,95	354,95	367,14	103,4	110,0
Nedaňové a ostatní příjmy	120,17	77,63	94,12	125,23	133,1	104,2

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 533,5 mld. Kč při plnění rozpočtu na 103,2 % (překročení o 16,6 mld. Kč) a meziročním růstu o 13,7 %. Na tomto meziročním růstu se podílelo především **inkaso daní z příjmů právnických osob** (o 20,2 %) a **inkaso spotřebních daní** (o 16,9 %). Poměrně výrazně meziročně vzrostlo i **inkaso DPH** (o 8,5 %) a **inkaso daní z příjmů fyzických osob** (o 11,5 %). Podíl nepřímých daní na daňových příjmech státního rozpočtu tak za poslední rok klesl z 56,7 % na 55,9 % (rozpočet plánoval 57,1 %). Překročení rozpočtu daňových příjmů ovlivnilo především inkaso daní z příjmů právnických osob (o 7,3 mld. Kč) a daní z příjmů fyzických osob (o 4,0 mld. Kč).

Objem **daňových příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků**, náležící státnímu rozpočtu dosáhl výše 87,2 mld. Kč při naplnění rozpočtu na 104,3 %. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 13,2 % (rozpočet počítal s růstem o 8,6 % proti skutečnosti 2006). V roce 2007 pokračoval dlouhodobý trend zvyšování inkasa daně kopírující růst průměrných mezd i minimální mzdy. Vývoj inkasa na této dani pozitivně ovlivnil zejména hospodářský růst v České republice, spojený s poklesem nezaměstnanosti a vytvářením nových pracovních míst. Kromě toho opět vzrostl počet poplatníků - zaměstnanců, kteří využili výhod institutu společného zdanění manželů (§ 13a) a podáním daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob přesunuli vypořádání své daňové povinnosti z plátců daně - zaměstnavatelů na sebe.

¹⁹ Podrobné údaje v tabulce č. 10.1. „Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu v druhovém členění rozpoč. skladby v roce 2007“ v tabulkové příloze

Na **dani z příjmů placené na základě daňového přiznání** inkasoval státní rozpočet 8,9 mld. Kč, což představovalo 93,6 % rozpočtu. Proti skutečnosti roku 2006 bylo inkaso nižší o 0,4 mld. Kč. Na **dani z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů** srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 6,1 mld. Kč, tj. o 1,1 mld. Kč víc, než předpokládal rozpočet (plnění rozpočtových příjmu na 121,0 %). Ve srovnání s rokem 2006 bylo toto inkaso vyšší o 15,5%.

Meziroční růst inkasa **DPPO z přiznání**, a to o 26,8 mld. Kč, byl rozhodujícím způsobem ovlivněn výší zákonných záloh na daň splatných v roce 2007 a vyúčtováním záloh zaplacených poplatníky v průběhu roku 2006 na daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2006, jejichž splatnost spadala do roku 2007.

Inkaso **DPPO vybírané srážkou** sice v roce 2007 v porovnání s rokem 2006 vzrostlo o 0,55 mld. Kč, nedosáhlo však již růstu mezi roky 2006 a 2005 (1,8 mld. Kč). Na samotném poklesu inkasa se významně projevilo další zvýšení rozsahu osvobození příjmu mateřské společnosti z dividend a jiných podílů na zisku vyplácených dceřinou společností, a to na základě novely zákona o daních z příjmů, provedené zákonem č. 545/2005 Sb., s účinností již od 1. ledna 2006. Touto novelou byl snížen mateřské společnosti podíl na základním kapitálu jiné (dceřiné) společnosti z původních 20 % na 10 % a rozhodná hranice pro nepřetržité držení tohoto podílu z 24 měsíců na 12 měsíců. Současně bylo osvobození dosud uplatňované mezi společnostmi se sídlem v EU rozšířeno i na společnosti se sídlem ve Švýcarsku.

Příjem státního rozpočtu z **DPH** dosáhl 166,6 mld. Kč, což představuje 101,9 % rozpočtu (v roce 2005 byl rozpočet plněn na 95,2 %) a meziroční růst o 8,5 %. V průběhu roku 2007 nedošlo u DPH k žádným podstatným legislativním změnám, které by měly vliv na výši inkasa. Pozitivně se projevilo avizované zvýšení snížené sazby daně na 9 % od 1. ledna 2008 a také obavy z ukončení platnosti výjimky týkající se vystavby bytových a rodinných domů ve snížené sazbě.

Fiskálně nejvýznamnější **spotřební daní** je **daň z minerálních olejů**; jako jediná je daní sdílenou státním rozpočtem a Státním fondem dopravní infrastruktury (SFDI). Na státní rozpočet v roce 2007 připadlo z celkového výnosu spotřební daně z minerálních olejů 73,5 mld. Kč a 7,3 mld. Kč plynulo do SFDI. Jedná se o nejdynamičtější složku spotřebních daní, částečně souvisí s reálným vývojem ekonomiky, zejména reálného HDP a příjmy domácností. Dalším faktorem, který ovlivňuje celkové inkaso této daně jsou i kolísající světové ceny ropy.

Druhou výnosově nejvýznamnější komoditou zatíženou spotřební daní jsou **tabákové výrobky**. Meziroční nárůst výběru této daně v roce 2007 činil 45,7 %. Výrazný růst byl způsoben závazkem České republiky dosáhnout do 1. 1. 2008 minimálních sazeb této daně požadovaných EU. ČR tohoto závazku dostala, avšak navzdory zákonné regulaci předzásobení se výrobky s nižší sazbou spotřební daně pravděpodobně došlo ze strany tabákových firem k jejímu obcházení, což zapříčinilo vysoké inkaso spotřební daně v závěru roku.

V případě výnosu **spotřební daně z lihu** došlo k významnějšímu meziročnímu růstu, a to o 4,6 %. Růst inkasa byl zaznamenán poprvé od roku 1999 již v roce 2005 (9,5 %). Tento vývoj lze přisuzovat nejen zvýšené poptávce po této komoditě, ale i zvýšené kontrole nelegální výroby a distribuce.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši 367,1 mld. Kč převýšily rozpočtovanou výši o 12,2 mld. Kč, tj. o 3,4 %, a meziročně vzrostly o 10,0 %. Z toho **pojistné na důchodové pojištění** dosáhlo výše 304,9 mld. Kč, tj. 103,5 % rozpočtu, a meziročního růstu o 10,1 %. **Pojistné na nemocenské pojištění** dosáhlo 44,9 mld. Kč a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 17,4 mld. Kč (údaje jsou uváděny včetně příslušenství).

Na povinném pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2007 zaplatili zaměstnavatelé 265,1 mld. Kč, 81,6 mld. Kč zaměstnanci a 205 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných právním předpisem.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery svou výši 125,2 mld. Kč překročily rozpočet o 31,1 mld. Kč, tj. o 33,1 %, při meziročním růstu o 4,2 %. Vysoké překročení rozpočtované hodnoty souvisí s převodem prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 37,8 mld. Kč (v roce 2006 to bylo 36,4 mld. Kč) a také s převody prostředků z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS ve výši 8,4 mld. Kč (v roce 2006 to bylo 10,5 mld. Kč). Obě tyto položky nebyly rozpočtovány. Dále došlo také nad rámec rozpočtu k příjmům v rámci kapitoly VPS. Šlo o uhrazení pohledávky za Aero Vodochody, a.s., ve výši 2,4 mld. Kč. Na druhou stranu došlo k nízkému plnění přijatých transferů od EU (vč. převodů z Národního fondu), jejichž výše dosáhla 38,8 mld. Kč při plnění rozpočtu po změnách na 61,3 %.

Upravený rozpočet **přijatých transferů** ve výši 79,6 mld. Kč (schválený rozpočet v průběhu roku zvýšen o 16,5 mld. Kč) byl ke konci roku 2007 naplněn v celkovém objemu 100,7 mld. Kč, tj. na 126,6 %. Meziročně se tyto příjmy zvýšily o 9,1 %. Tento růst ovlivnily především **transfery přijaté od EU (včetně převodů z Národního fondu)**, které dosáhly 38,8 mld. Kč, což je o 9,3 mld. Kč více než v roce 2006 (rok 2006 vč. přijatých kompenzačních plateb ve výši 5,7 mld. Kč, které nejsou od roku 2007 vypláceny), při plnění upraveného rozpočtu na 61,3 %. Z nich **neinvestiční přijaté transfery od EU** dosáhly 20,0 mld. Kč (v roce 2006 to bylo 19,6 mld. Kč), při plnění rozpočtu na 106,4 %. **Největšími příjemci neinvestičních transferů od EU** bylo Ministerstvo zemědělství (19,2 mld. Kč) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (0,6 mld. Kč). **Investiční převody z Národního fondu** dosáhly 13,5 mld. Kč (tj. 43,8 % rozpočtu po změnách) a **neinvestiční** 5,3 mld. Kč (tj. 38,8 % rozpočtu po změnách). Tyto prostředky představují transfery EU získané jednotlivými kapitolami prostřednictvím Národního fondu. **Největšími příjemci převodů z Národního fondu** byly Ministerstvo pro místní rozvoj (6,8 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (3,6 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (2,7 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,5 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,6 mld. Kč) a další.

Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje byly čerpány ve výši 1 092,3 mld. Kč a proti rozpočtu po změnách byly vyšší o 34,4 mld. Kč, tj. o 3,3 %, a představují meziroční růst o 7,0 %. Podíl celkových výdajů na HDP v roce 2007 dosáhl 30,7 %, zatímco v roce 2006 to bylo 31,6 %.

Výši celkových výdajů, stejně jako u příjmů, ovlivnily nerozpočtované položky. Jde o výdaje prostředků převedených do příjmů kapitol z rezervních fondů (viz výše nedaňové příjmy), které mohou být čerpány nad rámec rozpočtů kapitol, ve výši 37,8 mld. Kč a realizace státních záruk (z fondu státních záruk) ve výši 8,4 mld. Kč. Tyto dvě položky však neovlivnily schodek rozpočtu, protože se projevily jak ve výdajích tak i v příjmech. Bez výše uvedených nerozpočtovaných položek by celkové výdaje dosáhly cca 1046,2 mld. Kč, tj. 98,9 % rozpočtu po změnách.

Běžné výdaje dosáhly výše 976,8 mld. Kč, tj. 102,3 % rozpočtu, a představují tak meziroční růst o 6,7 %. Z nich tradičně nejvíce představovaly **sociální dávky** ve výši 386,4 mld. Kč, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 9,0 %.

Kapitálové výdaje ve výši 115,5 mld. Kč představují 112,4 % rozpočtu a meziroční růst o 9,7 %.

Mandatorní výdaje dosáhly výše 554,5 mld. Kč, což bylo o 6,0 % více než v roce 2006. Jejich podíl na celkových výdajích se snížil z 51,3 % v roce 2006 na 50,8 % v roce 2007. Na meziročním růstu se podílely především dávky důchodového pojištění (růst o 16,9 mld. Kč) a výdaje na státní sociální podporu (růst o 14,5 mld. Kč).

Skutečná výše výdajů byla opět výrazně ovlivněna uskutečněnými převody nedočerpaných prostředků do rezervního fondu, vyplývajícími z § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (platného v roce 2007). Novela rozpočtových pravidel (zákon č. 482/2004 Sb.) umožnila organizačním složkám státu prakticky bez omezení převod úspor výdajů, tj. rozdílů mezi rozpočtem výdajů (upraveným o rozpočtová opatření, sníženým o vázané prostředky státního rozpočtu a zvýšeným o částky, o které bylo organizačním složkám státu povoleno překročení rozpočtu výdajů) a skutečnými výdaji, do rezervních fondů. Výše převodů v hodnoceném roce tak dosáhla celkem (v neinvestiční i investiční části rozpočtu) 79,2 mld. Kč, tj. o 33,3 mld. Kč více než v roce 2006, kdy činil tento převod 45,8 mld. Kč.

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2007 skončilo **schodkem** 66,4 mld. Kč. Tento výsledek je o 25,5 mld. Kč lepší, než byla jeho rozpočtovaná výše a o 31,2 mld. Kč lepší než jeho vykázaná skutečnost roku 2006 (-97,6 mld. Kč). Po odečtení převodů prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 37,8 mld. Kč (snížení celkových příjmů) a převodů prostředků do rezervních fondů za rok 2006 ve výši 79,2 mld. Kč (snížení celkových výdajů), by celkový schodek byl nižší o 41,4 mld. Kč a dosáhl by 25,0 mld. Kč (tato operace je v metodice ESA 95 vyčíslována).

Podíl vykázaného schodku státního rozpočtu (66,4 mld. Kč) na HDP v roce 2007 činil 1,9 %, což je o 1,2 procentního bodu méně než v roce 2006.

Hospodaření systému důchodového pojištění za rok 2007 vykázalo přebytek ve výši 10,6 mld. Kč. Příjmy státního rozpočtu z pojistného na důchodové pojištění včetně příslušenství a příjmů z dobrovolného důchodového pojištění byly vykázány ve výši 304,9 mld. Kč, výdaje na dávky důchodového pojištění činily 289,9 mld. Kč, správní výdaje připadající na výběr pojistného a na výplatu příslušných dávek 4,5 mld. Kč (celkem 294,3 mld. Kč).

Podle § 36 odst. 3 novelizovaného zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, budou prostředky vyčíslené jako kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění, včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatu dávek důchodového pojištění, převáděny na zvláštní účet rezervy pro důchodovou rezervu ve státních finančních aktivech.

B. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků

Územní samosprávné celky jsou tvořeny od 1. července 2006 rozpočty krajů, rozpočty obcí a dobrovolných svazků obcí (DSO) a rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen regionální rady).

Kraje, obce, DSO a regionální rady získaly v roce 2007 do svých rozpočtů **příjmy** v celkové výši 371,5 mld. Kč, což znamená plnění rozpočtu 97,7 %. Předpoklady rozpočtu ve vývoji příjmů byly naplňovány především v rozpočtech obcí a DSO, kde příjmy dosáhly 99,8 % úrovně předpokládané rozpočtem, příjmy krajů dosáhly 93,8 % a příjmy regionálních rad pouze 14,1 % rozpočtované úrovně.

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů, DSO a regionálních rad*)

v mld. Kč

	Skutečnost k 31.12.2006	Rozpočet 2007	Skutečnost k 31.12. 2007	Plnění rozpočtu v %	Index 2007/2006
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	359,5	380,4	371,5	97,7	103,3
z toho . kraje	122,1	133,7	125,4	93,8	102,7
obce a DSO	245,6	254,5	254,0	99,8	103,4
Výdaje celkem (po konsolidaci)	363,4	387,1	362,1	94,2	99,6
z toho . kraje	124,4	127,9	124,3	97,2	99,9
obce a DSO	247,4	259,2	245,7	94,8	99,3
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-3,9	-6,7	9,4	.	.
z toho . kraje	-2,3	5,8	1,1	.	.
obce a DSO	-1,8	-4,7	8,3	.	.

*) Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad.

Příjmy obcí a DSO se na celkových příjmech územních rozpočtů podílely 68,4 %, tj. zhruba ve stejném rozsahu jako v předchozích dvou letech.

Financování krajů bylo zabezpečeno především transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů, které tvořily 58,5 % celkových příjmů krajů. U obcí a DSO byly hlavním zdrojem příjmů daňové příjmy, transfery přijaté ze státního rozpočtu a z rozpočtu krajů tvořily zhruba čtvrtinu celkových příjmů obcí.

Celkové výdaje územních samosprávných celků činily 362,1 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu 94,2 %. Obce a DSO se na celkových výdajích územních rozpočtů podílely v rozsahu 67,9 %.

Hospodaření územních rozpočtů za rok 2007 skončilo přebytkem ve výši 9,4 mld. Kč; rozpočet přitom předpokládal schodek ve výši 6,7 mld. Kč. Kladné saldo hospodaření bylo způsobeno především nižšími výdaji než předpokládal rozpočet, přitom u obcí a DSO byly výdaje nižší zhruba o 13,5 mld. Kč a u krajů o 11,4 mld. Kč. Příjmy zůstaly nenaplněny u obcí a DSO o 0,4 mld. Kč a u krajů o 8,3 mld. Kč.

Rozhodující část přebytku vznikla v hospodaření obcí a DSO, kde příjmy převýšily výdaje o 8,3 mld. Kč, hospodaření krajů skončilo přebytkem ve výši 1,1 mld. Kč.

Stavy finančních prostředků na bankovních účtech vzrostly. Ke konci roku 2007 vykázaly kraje na bankovních účtech 11,2 mld. Kč, což představuje růst o 3,7 mld. Kč proti konci roku 2006. Obce a DSO vykázaly 60,4 mld. Kč, což znamená meziroční růst o 5,9 mld. Kč.

Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů dosáhly ke konci sledovaného roku 125,4 mld. Kč, z toho přijaté transfery ze státního rozpočtu včetně státních fondů činily 73,4 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o růst celkových příjmů o 3,3 mld. Kč.

Vlastní příjmy krajů dosáhly 50,4 mld. Kč, tj. o 4,8 mld. Kč více proti roku 2006. Vlastní příjmy krajů představovaly 40,2 % celkových příjmů. Naproti tomu objem **přijatých transferů ze státního rozpočtu a ze státních fondů** poklesl ve srovnání s předchozím rokem o 2,1 mld. Kč, což znamená snížení účasti prostředků státního rozpočtu a státních fondů na financování krajů o 2,8 procentního bodu.

Kraje vykázaly ke konci roku **daňové příjmy** ve výši 46,1 mld. Kč, tj. plnění na 101,1 % rozpočtu. Proti roku minulému vzrostly daňové příjmy o 3,8 mld. Kč. Podíl daňových příjmů na vlastních příjmech krajů činil 91,5 %, proti předcházejícímu období došlo ke snížení o 1,4 procentního bodu. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech krajů činil v tomto období 36,7 %, což je o 2,1 procent více proti předchozímu roku.

Výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl výše 12,4 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu 103,3 %. Ve srovnání s rokem 2006 se objem daní z příjmů fyzických osob zvýšil o 1,2 mld. Kč. Téměř celý růst se projevil u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, nepatrně vzrostl výnos u daně z kapitálových výnosů. Naproti tomu u daní z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti v důsledku společného zdanění manželů došlo ke snížení objemu proti roku předchozímu o 0,1 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována u krajů ve výši 13,5 mld. Kč (plnění rozpočtu na 99,6 %), meziročně byl výnos této daně vyšší o 1,5 mld. Kč.

Objemově nejdůležitější je **daň z přidané hodnoty**, která je vykazována ve výši 20,1 mld. Kč (plnění rozpočtu na 100,5 %), tvořila více než dvě pětiny daňových příjmů krajů. Proti roku 2006 daň z přidané hodnoty vzrostla o 1,1 mld. Kč.

Zbývající část vlastních příjmů tvořily nedaňové a kapitálové příjmy. **Nedaňové příjmy** dosáhly ke konci roku výše 3,5 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 115,9 %. Proti roku předchozímu vykazovaly nedaňové příjmy poměrně vysoký růst, a to o 0,5 mld. Kč. Nárůst zaznamenala položka odvody příspěvkových organizací, jednalo se o odvody z investičních fondů, které byly v rozpočtu kraje následně použity na opravy, rekonstrukce a modernizace majetku ve vlastnictví kraje.

Kapitálové příjmy zaznamenaly poměrně vysoký růst o 0,5 mld. Kč a dosáhly výše 0,8 mld. Kč. Rozhodující část kapitálových příjmů tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Běžné výdaje krajů dosáhly výše 107,7 mld. Kč, tj. 86,6 % z jejich celkových výdajů a proti roku 2006 klesly o 0,7 %. Snížení výdajů souvisí zejména s novou právní úpravou poskytování sociálních služeb (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Přesto více než dvě pětiny celkových běžných výdajů (42,5 %) kraje vykázaly na položce **neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím**, jejichž jsou zřizovateli, což souvisí s financováním vysokého počtu organizací, které byly v rámci realizace reformy veřejné územní správy převedeny na kraje. Jedná se zejména o příspěvkové organizace v oblasti školství (speciální základní školy, základní umělecké školy, gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště, sportovní školy, konzervatoře, zařízení výchovného poradenství a preventivní výchovné péče), sociální péče (ústavy péče pro mládež, domovy důchodců), kultury (muzea, galerie, knihovnická, divadelní a hudební činnost) a zdravotnictví (nemocnice, odborné léčebné ústavy, kojenecké a dětské domovy, záchranná zdravotnická služba). Kraje vykázaly pokles u této položky ve srovnání s minulým rokem o 3,8 mld. Kč.

Druhou objemově největší položkou jsou **neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím**. Do této položky jsou zahrnuty přímé náklady na vzdělání poskytnuté z rozpočtů krajů základním školám zřizovanými obcemi, a to v souladu s novým školským zákonem, který vstoupil v platnost dnem 1. ledna 2005.

Kraje ve sledovaném období vykázaly čerpání na položce **výdaje na dopravní územní obsluhu** v celkové výši 8,5 mld. Kč, což je o 0,4 mld. Kč více než v roce 2006.

Výdaje krajů **na nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy** zůstaly zhruba na úrovni roku předcházejícího, tj. 3,4 mld. Kč.

Mírný nárůst ve výši 0,1 mld. Kč vykázaly kraje ve srovnání s minulým rokem na položce **platby zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci**. Celková výše výdajů na této položce dosáhla 2,1 mld. Kč.

Kapitálové výdaje krajů se na jejich celkových výdajích podílely 13,4 %, proti roku předcházejícímu se tento podíl zvýšil o 0,6 %. V absolutním vyjádření kraje vykázaly růst výdajů na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku o 0,7 mld. Kč, jejich objem dosáhl celkové výše 16,6 mld. Kč. Téměř polovinu kapitálových výdajů tvoří investiční nákupy a související výdaje, které zahrnují skutečné platby za pořízení dlouhodobého investičního majetku. Jejich výše (7,7 mld. Kč) zůstává na úrovni roku předchozího. V průběhu sledovaného období byly realizovány investiční akce formou investičních transferů příspěvkovým organizacím, které činily 26,5 % z kapitálových výdajů krajů, což je méně než v roce 2006 (o 2,7 procentního bodu).

Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen obcí) dosáhly v uplynulém roce 254,0 mld. Kč, což představuje 99,8 % úrovně předpokládané v rozpočtu. Ve srovnání s rokem 2006 vzrostly celkové příjmy obcí o 3,4 %. Růst příjmů byl téměř výhradně způsoben růstem daňových a nedaňových příjmů, objem přijatých transferů zůstal zhruba na úrovni roku 2006, objem kapitálových příjmů se meziročně snížil téměř o jednu čtvrtinu.

Daňové příjmy obcí dosáhly v roce 2007 celkové výše 141,3 mld. Kč, tj. 101,6 % úrovně rozpočtu. Ve srovnání s rokem 2006 vzrostly o 10,7 mld. Kč, podíl daňových příjmů na celkových příjmech se proti minulému roku zvýšil o 2,5 bodu.

Daň z příjmů fyzických osob byla zaúčtována ve výši 36,9 mld. Kč, což představuje 101,2 % celoročního rozpočtovaného objemu. Ve srovnání s rokem předchozím vzrostla o 8,7 %. Meziroční změna je do značné míry ovlivněna snížením výnosu z daně, ke kterému došlo v roce 2006 v důsledku zavedení společného zdanění manželů (zejména výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti).

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována v celkové výši 38,1 mld. Kč, což znamená růst ve srovnání s rokem předchozím o téměř 3,9 mld. Kč; předpoklady rozpočtu byly mírně překročeny (plnění 101,4 %). Z celkové částky tvořil výnos daně z příjmů právnických osob 31,9 mld. Kč a výnos daně z příjmů právnických osob za obce 6,2 mld. Kč; jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, ale pouze ji promítají ve svém účetnictví.

Výnos daně z přidané hodnoty činil 48,3 mld. Kč, což znamená 99,6 % rozpočtované částky. Ve srovnání s rokem 2006 se zvýšil o 2,7 mld. Kč. Výnos daně z přidané hodnoty představuje nejvýznamnější daňový příjem obcí, na celkových daňových příjmech se podílí více než jednou třetinou (34,2 %).

Do skupiny daňových příjmů patří dále **daně a poplatky z vybraných činností a služeb**, které dosáhly celkem 13,0 mld. Kč, tj. 117,3 % úrovně předpokládané v rozpočtu.

Nedaňové příjmy obcí dosáhly celkem 24,7 mld. Kč, což představuje 105,0 % úrovně předpokládané v rozpočtu. Proti minulému roku se zvýšily o 1,2 mld. Kč. Nedaňové příjmy se tak na celkových příjmech obcí podílely zhruba jednou desetinou.

Kapitálové příjmy obcí zaznamenaly výrazně odchylný vývoj nežli předpokládal rozpočet. Dosáhly výše 12,3 mld. Kč, což představuje 85,7 % plnění rozpočtu a ve srovnání s rokem předchozím se snížily téměř o 3,8 mld. Kč. K poklesu došlo jak u příjmů z prodeje dlouhodobého majetku, které jsou hlavní součástí kapitálových příjmů, tak i v příjmech z prodeje akcií a majetkových podílů.

Objem přijatých transferů dosáhl souhrnné výše 75,7 mld. Kč, tj. o 0,3 mld. Kč více nežli v roce předchozím. Největší část tvořily **transfery přijaté ze státního rozpočtu a z Národního fondu**, které činily 57,9 mld. Kč. **Ze státních fondů** přijaly obce transfery ve výši 3,3 mld. Kč a **z rozpočtů krajů** transfery ve výši 3,1 mld. Kč. Kromě toho obce využily prostředky **z vlastních účelových fondů** ve výši 11,4 mld. Kč.

V průběhu roku přijaly obce **z rozpočtů ústředních orgánů státní správy** (bez kapitoly VPS a OSFA) finanční prostředky v celkové výši 43,8 mld. Kč, což představuje růst o 23,9 mld. Kč proti předchozímu roku.

Celkové výdaje obcí dosáhly 245,7 mld. Kč, to znamená nejen nenaplnění předpokladů stanovených v rozpočtu (plnění 94,8%), ale dokonce i absolutní pokles výdajů ve srovnání s předchozím rokem (o 1,7 mld. Kč). Nenaplnění předpokládaných výdajů se soustředilo především do oblasti kapitálových výdajů, zde se do značné míry projevil posun termínů schvalování operačních programů spolufinancovaných z rozpočtu EU a tedy i odložení realizace připravovaných projektů. **Běžné výdaje obcí** dosáhly 170,1 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 se zvýšily o 7,5 mld. Kč. Běžné výdaje, kterými je zajišťován zejména provoz obcí a jejich organizací, představují téměř 70% celkových výdajů obcí. Nižší výdaje se promítly v celkovém schodku hospodaření obcí, zatímco v rozpočtu byl předpokládán schodek hospodaření ve výši 4,7 mld. Kč, ve skutečnosti bylo dosaženo přebytku 8,3 mld. Kč.

Regionální rady hospodařily s **příjmy** ve výši 0,4 mld. Kč, což představuje pouze 14,1% částky předpokládané rozpočtem. Z této částky tvořily **příjmy ze státního rozpočtu** 0,2 mld. Kč a **příjmy z rozpočtů krajů** rovněž 0,2 mld. Kč.

Výdaje regionálních rad činily celkem 0,3 mld. Kč, tj. 9,9 % úrovně předpokládané rozpočtem. Rozhodující část výdajů tvořily běžné výdaje (0,2 mld. Kč), zejména výdaje na platy včetně pojistného a výdaje na nákup vody, paliv, energie a služeb.

Hospodaření regionálních rad skončilo s přebytkem 0,1 mld. Kč.